

Institut
d'Estudis
Catalans

3a CIRCULAR

INSTITUCIÓ CATALANA D'ESTUDIS AGRARIS

V CONGRÉS

4, 5 i 6 de juliol del 2007

socis

patrocinadors

col·laboradors

DIPUTACIÓ DE
TARRAGONA

ICEA Carrer del Carme, 47 - 08001 Barcelona
tel. 933 248 581 - fax 932 701 180
icea@iec.cat - www.iec.cat/icea

1907-2007 Cent anys d'agricultura catalana
Cent anys de l'Institut d'Estudis Catalans

Nom i cognoms _____

Professió _____ E-mail _____

Sóc membre de la ICEA o d'una altra filial de l'IEC: ☐ SÍ ☐ NO

Adreça _____

CP _____ Població _____ Telèfon _____

Àrees per les quals estic interessat ☐ I ☐ II ☐ III ☐ IV ☐ V ☐ VI

Presentaré comunicació ☐ SÍ ☐ NO Tipus de comunicació ☐ Oral ☐ Pòster

Títol de la comunicació _____

Quotes d'inscripció

. Membres de la ICEA i d'una altra filial de l'IEC 30 euros

. No-membres 100 euros

. Estudiants universitaris 60 euros
(podran obtenir crèdits presentant una comunicació que sigui acceptada pel comitè científic)

. Acompanyant sense dret a documentació 15 euros

(Es consideren membres de la ICEA a l'efecte de la quota d'inscripció els socis donats d'alta abans del dia d'inscripció al Congrés)

☐ Trameto, adjunt, un xec a nom de la ICEA

☐ Faig un ingrés en el compte de La Caixa núm. 2100-0963-64-0200044785

Institució Catalana d'Estudis Agraris (V Congrés)

Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona

PRESENTACIÓ

L'agricultura, com qualsevol altra de les múltiples activitats humanes, ha estat i està sotmesa a canvis constants. En èpoques passades, la velocitat a què s'esdevenien els canvis podia ser molt lenta, i calien segles —i a vegades mil·lennis— per a introduir una nova tècnica, una nova espècie o varietat vegetal, una nova estirp ramadera, etc. Durant l'últim mig segle, la velocitat dels canvis s'ha incrementat de manera gairebé exponencial, i actualment es fa difícil predir el futur, fins i tot el més immediat. A més a més, la deslocalització de la indústria i l'agricultura i la globalització fan preveure un món ple d'incògnites.

Amb la voluntat d'estudiar el present, tenint en compte el passat i mirant cap al futur, la Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA) convoca el V Congrés de l'entitat, set anys després del darrer congrés. Alhora, aprofitem l'avinentesa del centenari de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), del qual la ICEA és una societat filial, per a aportar el nostre granet de sorra a la celebració d'aquest magne esdeveniment. Per tot això, hem titulat el V Congrés «1907-2007: Cent anys d'agricultura catalana. Cent anys de l'Institut d'Estudis Catalans».

Malgrat la idea que pugui suggerir el títol, aquest no s'ha de considerar, en absolut, com un congrés d'història agrària, sinó d'estudi del present, a partir del qual, sense oblidar el passat, podem projectar els nostres desitjos i les nostres esperances cap al futur. Amb la il·lusió posada en un futur sempre millor, us animem a participar en el V Congrés de la ICEA. Us hi esperem a tots!

LLIÇÓ INAUGURAL

Paradoxes de la modernitat alimentària

Jesús Contreras

Departament d'Antropologia Social i Història (Universitat de Barcelona)

ÀREES TEMÀTIQUES

- I. Les claus històriques i socials en el darrer segle**
Coordinació Assumpta Serra i Jordi Peix
 - II. Els sistemes agraris i el medi ambient**
Coordinació Jaume Boixadera, Jaume Lloveras i Xavier Such
 - III. Les revolucions tecnològiques**
Coordinació Carles Bernat
 - IV. Els *inputs* i les tècniques de suport de l'agricultura**
Coordinació Xavier Sorribes i Xavier Manteca
 - V. El mercat i les polítiques agroalimentàries**
Coordinació Òscar Alfranca i Francisco Juárez
 - VI. La formació i la transferència del coneixement**
Coordinació Simó Alegre, Josep Valls i Jaume Sió
-

TAULA RODONA DE CLAUSURA

L'agricultura catalana i el context mundial, quin futur ens depara?

Moderador Jordi Peix

Ponents

- . Agustí Mariné (president de l'Asociación General de Productores de Maíz de España [AGPME])
- . Xavier Montagut (Xarxa Consum Solidari [SCS])
- . Arcadi Oliveres (Universitat Autònoma de Barcelona)

PROPOSTA DE CALENDARI DEL CONGRÉS DE LA ICEA

DIMECRES DIA 4		
Sala d'actes 001, edifici C4		
08.30 - 09.15	Recepció dels participants i lliurament de documentació	
09.15 - 10.00	Inauguració del Congrés	
10.00 - 11.00	Conferència inaugural Paradoxes de la modernitat alimentària Jesús Contreras	
11.00 - 11.30 Pausa. Cafè		
11.30 - 12.15	Ponència II.1 Producció intensiva de porcí i medi ambient Daniel Babot	Ponència IV.1 Un segle de millora genètica vegetal: el binomi planta gen I. Romagosa i C. Royo
12.15 - 13.00	Ponència II.2 Gestió forestal sostenible: productivitat i mediambient Míriam Piquè	
13.00 - 14.00	Comunicacions de l'àrea II	
14.00 - 15.30 Dinar		
15.30 - 19.00	Comunicacions de l'àrea II	Comunicacions de l'àrea II

DIJOUS DIA 5		
9.15 - 10.00	Ponència V.1 Característiques i possibilitat de la innovació de les indústries alimentàries Ruth Rama	Ponència IV.2 Ramaderia amb benestar animal, ramaderia amb futur? Emma Fàbrega
10.00 - 10.30		Comunicacions de l'àrea IV
10.30 - 11.00		Comunicacions de l'àrea IV

11.00 - 11.30	Pausa. Cafè	
11.30 - 12.00	Ponència V.3 L'agricultura d'Europa i el repte del canvi global Jordi Bacaria	Ponència III La mecanització, un dels principals factors de progrés en l'evolució de l'agricultura catalana en aquests darrers cent anys Carles Bernat
12.00 - 12.15	Col·loqui	
12.15 - 14.15	Comunicacions de l'àrea V	Comunicacions de l'àrea III
14.15 - 15.45	Dinar	
15.45 - 19.30	Conferència sobre «El Garraf» J. M. Panareda VISITA GUIADA: «El Garraf» (optativa) Visita a unes caves	

DIVENDRES DIA 6		
9.00 - 9.30	Ponència I.1 Sobre el desenvolupament del capitalisme agrari a l'agricultura catalana contemporània. Ramon Garrabou	Comunicacions de l'àrea III
9.30 - 10.00	Ponència I.2 La revolució silenciosa de l'agricultura catalana Jordi Peix	
10.00 - 10.30	Ponència I.3 L'arquitectura tradicional catalana en el marc de la Mediterrània Xavier Casanoves	

10.30 - 11.15	Col·loqui	Ponència VI.1 La valorització del factor humà com a subjecte del desenvolupament global E. Bes
11.15 - 11.30	Pausa. Cafè	
11.30 - 14.15	Comunicacions de l'àrea I	Comunicacions de l'àrea VI
14.15 - 17.00	Dinar i canvi de seu	
17.00 - 17.45	Visita guiada a la Casa de Convalescència	
17.45 - 19.30	Taula rodona L'agricultura catalana i el context mundial, quin futur ens depara? Moderador: Jordi Peix Ponents: Antoni Colom, Agustí Mariné, Xavier Montagut, Arcadi Oliveres Col·loqui	
19.30 - 20.00	Conclusions Acte de cloenda	
20.00 - 20.30	Copa de cava als Jardins Mercè Rodoreda	
21.00	Sopar de gala (optatiu)	

RESSENYA DELS PONENTS

BABOT, Daniel

Doctor enginyer agrònom per la Universidad de Lleida. Catedràtic d'Escola Universitària de Producció porcina. Director del Master de Sanitat i Producció Porcina. Especialista en producció porcina i en gestió integral de la producció i de l'empresa porcina. Assessor tècnic d'empreses de producció porcina. Investigador del Departament de Producció Animal de la Universitat de Lleida, investigador adscrit al Centre AI-UdL-IRTA en projectes d'àmbit nacional i internacional.

BACARIA, Jordi

Doctor en Ciències Econòmiques. Catedràtic d'Economia Aplicada a la Universitat Autònoma de Barcelona. Coordinador del Programa de Doctorat de Relacions Internacionals i Integració Europea a la UAB. Coordinador del Master en Integració Europea a Mèxic i Codirector del Instituto de Estudios de la Integración Europea a Mèxic. Ha estat Degà de la Facultat de Ciències Econòmiques de la UAB i Director de l'Institut Universitari d'Estudis Europeus. Autor de publicaciones sobre política econòmica, agricultura, integració econòmica.

BERNAT, Carles

Enginyer tècnic agrícola, professor jubilat de Maquinària Agrícola de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona. Diplomant en Planificació Econòmica i Desenvolupament Rural pel Centre Internacional d'Hautes Études d'Agronomie Méditerranéenne. Membre del Jurat del Concurs de Novetats en Maquinària Agrícola a les Fires de Zaragossa i de Lleida. Periodista agrari. Soci fundador i membre de les Junes actuals de la ICEA i d'Agropres.

BES, Eduard

Enginyer tècnic agrícola. Diplomant en polítiques comunitàries, comerç internacional, desenvolupament rural i comunicació rural. Ha desenvolupat diverses tasques a l'administració: Servei d'Extensió Agrària, cap del Gabinet del Sots-secretari del MAPA, director del Centre de Formació de Reus. Consultor de la FAO a Algèria. Professor en temes d'Enginyeria del desenvolupament, de recursos agraris i rurals, de política agrària comunitària i de desenvolupament rural. Ha estat president d'Europea España i d'Europea International.

CASANOVAS, Xavier

Arquitecte Tècnic. Project Manager del projecte RehabiMed. Professor a les universitats Politècnica de Catalunya i Ramon Llull. Expert, en temes de patrimoni arquitectònic, de la UNESCO i del Consell d'Europa. Membre del Comitè científic del Manuale di Recupero de Sardenya. Membre de l'equip de rehabilitació del centre històric de Jeddah (Aràbia Saudita).

COLOM, Antoni

Doctor enginyer agrònom. Professor i investigador al Departament d'Administració d'Empreses i Gestió Econòmica dels Recursos Naturals a l'ETSIA de Lleida en temes com: Comercialització i economia agroalimentàries, desenvolupament rural i gestió de l'empresa agroalimentària. Coordinador i responsable de l'àrea

de Desenvolupament Rural al Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, Solsona. Consultor d'empreses de serveis i de l'Administració en el Centre Tecnològic de Transferència de la Universitat de Lleida.

CONTRERAS, Jesús

Antropòleg. Doctor en Filosofia i Lletres per la Universitat de Barcelona. Ha fet treball de camp a Catalunya i en comunitats quítxues dels Andes peruans. És autor de diverses publicacions d'investigació i de divulgació científica. Entre les primeres destaca *Subsistencia, ritual y poder en los Andes* i, entre les segones, *Antropología de la alimentación*. Actualment és catedràtic d'antropologia social a la Universitat de Barcelona i Director de l'Observatori de l'Alimentació.

FÀBREGA, Emma

Llicenciada en veterinària a la UAB. Ha treballat com a veterinària de camp. Màster en Comportament animal aplicat i benestar animal per la Universitat d'Edimburg (Escòcia). Doctorada en benestar porcí amb la codirecció de la UAB i l'IRTA. Estatge d'investigació a l'Animal Welfare Centre de Melbourne, Austràlia. Actualment és investigadora en aspectes de benestar en porcí a l'IRTA-Monells.

GARRABOU, Ramon

És especialista en història agrària i catedràtic a la Universitat Autònoma de Barcelona. Fundador i durant molts anys president de la SEHA (Societat Espanyola d'Història Agrària) i membre durant molts anys del comitè de redacció d'*Historia Agrària*, d'*Agricultura y Sociedad*, actualment de la *Revista de Estudios Agrosociales*. Autor amb Jordi Planas i E. Saguer de *Un capitalismo imposible? La gestión de la gran propiedad agraria a la Catalunya contemporánea*. Coordinador i autor de diversos treballs del IV volum de *Història Agrària dels Països Catalans*.

HERRUZO ,Casimiro

Doctor en Ciències econòmiques i Màster en Economia agrària. Catedràtic de la Escuela Técnica Superior de Ingenieros de Montes de Madrid. Ha investigat sobre l'economia de la innovació i el canvi tecnològic. Ha publicat en *Agriculture Ecosystems and Environment*, *Agricultural Systems*, *European Journal of Agricultural Economics*, *Journal of Agricultural Economics*, *Forest Policy and Economics*, etc. Consultor d'organismes com el Banc Mundial, el Banc Interamericà de Desenvolupament i l'ISNAR sobre política de ciència i tecnologia en el sector agrari.

MONTAGUT, Xavier

Economista especialitzat en comerç internacional, consum responsable i comerç just. És president de la Xarca de Consum Solidari. Coautor en les següents publicacions: *Alimentos globalizados*, *Supermercados no gracias* i *¿Adónde va el comercio justo?*

MARINÉ, Agustí

Máster en Genética per l'Institut Nacional Agronòmic de París. President de l'Asociación General de Productores de Maíz de España (AGPME) i vice-president de la Confederación Europea de Productores de Maíz (CEMP). Ha treballat principalment en la definició d'una nova agricultura integrada en sistemes d'equilibri mediambiental. L'AGPME participa actualment en el projecte EUROCCROP de prospectiva agrària a l'horitzó de 2020, després de la situació creada per l'última Reforma de la PAC de l'any 2003.

OLIVERES, Arcadi

Doctor en Ciències Econòmiques, professor del departament d'Economia Aplicada de la UAB. President de Justícia i Pau, del Consell Català del Foment de la Pau, de la Federació Universitat Internacional de la Pau de Sant Cugat del Vallès, de la Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes. Membre de la Societat Catalana d'Economia, del consell assessor d'ATTAC. Expert en relacions nord-sud, comerç internacional, deute extern i economia de defensa. Ha col·laborat en les publicacions: *¿Quién debe a quién? Deuda ecológica y deuda externa* i de *Aldea global, justicia parcial*. Autor de *Contra la fam i la guerra*.

PEIX, Jordi

Enginyer tècnic agrícola. Fou Director General de Producció i Indústries Agroalimentàries, Director de Regs de Catalunya i Director General del Medi Natural. Actualment és assessor del Conseller d'Agricultura en matèria de Regadius. Ha realitzat diverses publicacions i articles i fou responsable de l'elaboració del Llibre Blanc del Sector Agrari (2001), del Pla Estratègic de la Caça (2002) i de l'àmbit de la Competitivitat del Congrés del Món Rural (2005/2006).

PIQUÉ, Míriam

Enginyera de forest. Investigadora i cap de l'àrea de Gestió Sostenible del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, Solsona. Professora de dasometria i inventariat a l'ETSIA de Lleida. Coordina i participa en projectes sobre gestió multifuncional dels espais forestals de muntanya i àrees mediterrànies, dinàmica i creixement del bosc. Coordina cursos, seminaris, viatges forestals relatius a la gestió forestal i silvicultura. Ha publicat diversos llibres en col·laboració amb altres autors sobre gestió, planificació i aprofitaments forestals.

RAMA, Ruth

Professora d'investigació de l'Instituto de Economía y Geografía-CSIC. Doctorada en Economia per la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha cooperat amb les Nacions Unides i amb la FAO. Autora de *Investing in Food* i editora del llibre *Multinacional Agribusinesses*. Ha estat investigadora a l'IEG. Sòcia fundadora de la "Asociación para el Avance de la Ciencia y Tecnología en España" (AACTE). Actualment treballa en temes relacionats amb la inversió estrangera directa i la innovació en l'agroindústria.

GUIA ÚTIL DEL V CONGRÉS DE LA ICEA

El Congrés se celebrarà els dies **4, 5 i 6** (dimecres i dijous, tot el dia, i divendres, al matí) **de juliol del 2007**, a l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona (ESAB), al seu nou edifici del campus de Castelldefels. El divendres 6, a la tarda, es farà la sessió de cloenda a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans (carrer de Carme, 47, de Barcelona).

INSCRIPCIÓ AL CONGRÉS

Si voleu inscriure-us al Congrés, ho podeu fer amb la targeta inclosa en les trameses de la 2a i de la 3a circular, o bé posant-vos en contacte amb la mateixa Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA).

Us recomanem que formalitzeu la inscripció abans del dia 26 de juny.

Us recordem les avantatjoses condicions per als socis i sòcies, i que, per a adquirir aquesta condició, només cal que us hagueu donat d'alta de la ICEA abans de la inscripció del Congrés.

Telèfon 933 248 581 (Sra. Montserrat Camps)

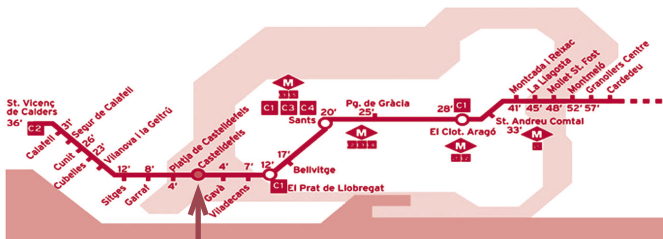
Fax 932 701 180

A/e icea@iec.cat

PER A ARRIBAR-HI

Accés amb tren

Estació de la RENFE de Castelldefels (poble), que és a prop (a cinc minuts caminant) de l'entrada nord-oest del campus (línia C-2 de Rodalies). Des de l'estació de Barcelona-Sants surten de quatre a sis trens cada hora, i el trajecte dura vint minuts (<http://www.renfe.es/cercanias/barcelona>).

Línia C-2 Rodalies.

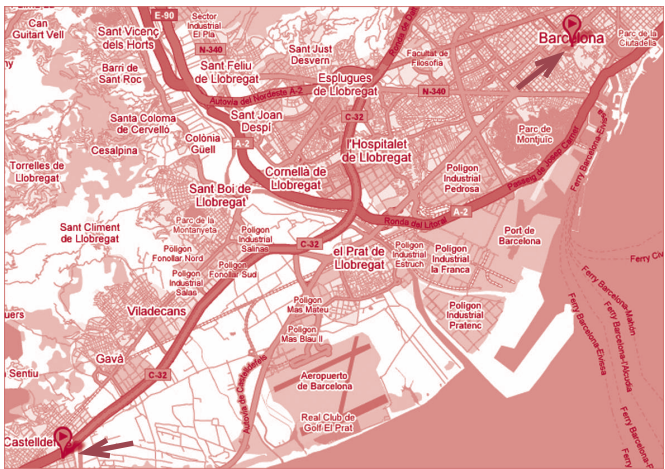
Accés amb cotxe

El campus de Castelldefels es troba a deu minuts de l'aeroport i de la Fira de Barcelona i a vint minuts del centre de la ciutat de Barcelona.

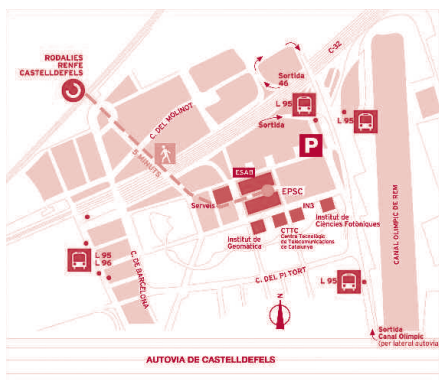
Autopista C-32 (antiga A-16): sortida 46. Autovia C-31 (antiga N-246): sortida Canal Olímpic. Aparcament al costat del Canal Olímpic.

Vista general

Vista Barcelona-Castelldefels

Campus universitari i centre tecnològic

APARCAMENT I ACCÉS

Dins el campus universitari hi ha diversos espais d'aparcament, tal com es pot veure en la figura 4. Tots els accessos estan adaptats per a persones amb disminució.

HOTELS PROPERES AL CAMPUS

Relació dels hotels més propers al Campus de la Universitat Politècnica de Barcelona a Castelldefels.

Apsis BCN Events

Tel. +34 934 451 530

Pg. de Can Rabada, 22-24

Fax +34 933 171 155

<http://www.hotel-bcnevents.com>

Hotel Flora Parc

Tel. +34 936 361 990

Av. de la Constitució, 44

<http://www.floraparc.com>

Hotel IBIS

Tel. +34 936 342 175

Av. del Ferrocarril, 342

Fax +34 936 362 035

<http://www.ibishotel.com>

PAUSES

Durant la jornada hi ha previstes diverses pauses per a poder prendre cafè o refrescos en espais adients al voltant de les aules del Congrés.

DINARS

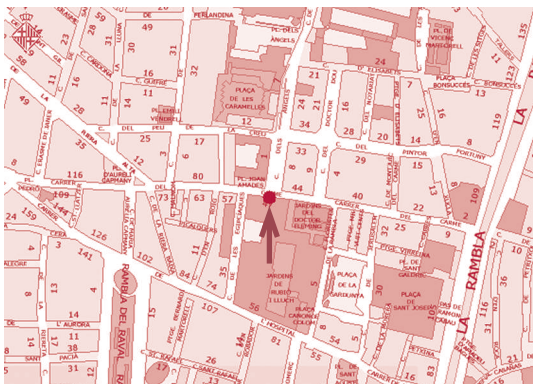
Per a dinar, es recomana d'utilitzar el menjador del campus mateix, el qual, per un preu ajustat, disposa d'una gran diversitat de plats.

EXCURSIÓ AL GARRAF (optativa)

El dia 5, segon dia del Congrés, a la tarda, el professor J. M. Panareda, de la Universitat de Barcelona, donarà una conferència sobre l'evolució dels usos i les explotacions agràries del que ara és el parc del Garraf, a la qual seguirà una visita guiada, optativa, al parc. En acabat, es durà a terme la visita a una de les caves més famoses del Penedès, amb el tast d'escumosos corresponent. La conferència és oberta a tots els congressistes. Per a assistir a la visita guiada, cal reservar la plaça amb antelació. La reserva s'ha de fer abans del dia 26 de juny i costa 20 euros.

ACTE DE CLOENDA

L'acte acadèmic de cloenda es farà el dia 6, a la tarda, a la seu de la Casa de Convalescència de l'antic Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau, a Barcelona (carrer del Carme, 47, Barcelona; vegeu la figura 5). Constarà d'una taula rodona i de l'exposició de les conclusions del Congrés. Seguirà una recepció en els Jardins Mercè Rodoreda de la mateixa Casa de Convalescència, amb la qual es donarà per acabat el Congrés.

Seu de l'Institut d'Estudis Catalans al carrer del Carme de Barcelona.

SOPAR DE GALA (optatiu)

Posteriorment, en el mateix pati de la Casa de Convalescència, es farà un sopar de gala, que és optatiu, per a tots els congressistes.

Per a assistir al sopar s'ha de comprar el tiquet pertinent (40 euros) en el moment de formalitzar la inscripció o abans del dia 26 de juny. No es podrà assistir al sopar si no s'ha reservat amb l'antelació suficient, per la qual cosa us recomanem que feu la reserva al mateix moment d'inscriure-us al Congrés.

LLOCS I DATES

El Congrés se celebrarà els dies **4, 5 i 6 de juliol de 2007** a l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona (al nou edifici del campus de Castelldefels).

L'acte acadèmic de cloenda, que anirà seguit d'una taula rodona i de les conclusions, i que acabarà amb una recepció i un sopar de gala (opcional), tindrà lloc a la seu de Barcelona de l'IEC (l'antiga Casa de Convalescència de l'antic Hospital de Sant Pau).

Comitè Organitzador

Joan Ràfols

Joan Palet

Albert Tehàs

Òscar Alfranca

Carles Bernat

Francesc Xavier Martinez

Comitè Científic

Anna Jacas

Òscar Alfranca

Francesc Domingo

Vicenç Llobet

Josefina Plaixats

Assumpta Serra

Xavier Sorribes

Per a més informació

Sra. Montserrat Camps

Institució Catalana d'Estudis Agraris (V Congrés)

Carrer del Carme, 47

08001 Barcelona

Tel.: 933 248 581 i 932 701 620

Fax: 932 701 180

A/e:icea@iec.cat

A/l: <http://www.icea.iec.cat>